

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาสังคมไทยมีปัญหาสลับซับซ้อนได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นกว่าในอดีต สาเหตุหนึ่งของปัญหามาจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการพัฒนาทางเทคโนโลยี และการสื่อสารไร้พรมแดนในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งต่างมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจ ทำให้คนเกิดวัตถุนิยมมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาด้านจิตทำให้เกิดขึ้นการเบี่ยงเบนทางพฤติกรรม ขาดคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม นอกจากนี้ปัญหาสังคมหลายด้านยังคุกคามเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเดิม ขาดระเบียบวินัย ส่งผลให้วิถีชีวิต และค่านิยมดั้งเดิมที่ดีงามของสังคมไทยลดลงพร้อมกับการแตกแยกของสถาบันครอบครัว ทำให้ภูมิคุ้มกันของเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาที่จะต้านทานกับสภาพปัญหาแวดล้อมต้องขาดความมั่นคงจนเกิดปัญหาต่างๆ ของสังคมตามมา เช่น ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ปัญหา นักเรียน นักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสมในเวลาเรียน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและปัญหาอาชญากรรม จากสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เป็นต้น

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว พบว่ารากเหง้าแห่งปัญหาที่แท้จริงคือการที่นักเรียน นักศึกษาขาดการกล่อมเกลาจิตใจ และปลูกฝังในเรื่องศีลธรรม จริยธรรม จนทำให้ความสำนึกต่อหน้าที่ ความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดี การใช้สติพิจารณายับยั้งความคิด ลดน้อยถอยลง แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอกที่ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมรอบตัว นักเรียน นักศึกษาที่ยุ่ง ส่งเสริมชักจูง และโน้มเอียงอย่างต่อเนื่องด้วยรูปแบบที่มีการพัฒนาอย่างหลากหลาย ทำให้ยากต่อการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลได้ภายใต้โลกาภิวัตน์ เว้นแต่นักเรียน นักศึกษาจะถูกจัดระเบียบทางความคิด จนมีจิตใจที่ใฝ่ดี และมีพลังใจที่เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันเหตุปัจจัยในทางเลื่อมที่จะเข้ามาทำลายคุณภาพชีวิตที่ดีงามได้ด้วยหลักธรรมทางศาสนา

นอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว การปฏิรูประบบราชการเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๕ ได้แยกงานศาสนาออกจากกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้กรมการศาสนาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมไม่สามารถเชื่อมต่อในเรื่องการนำหลักธรรมเข้าไปในโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ กรมการศาสนา

ซึ่งมีภารกิจในการส่งเสริมให้คนไทยนำหลักธรรมทางศาสนาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม เป็นคนดีมีศีลธรรม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน กระทรวงวัฒนธรรมกับกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ร่วมมือกันตามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โดยพระภิกษุสงฆ์เข้าไปสอนในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและ อาชีวศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา สามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสม ภายใต้โครงการครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณ ธรรมจริยธรรมของนักเรียน จะได้ทราบถึงบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้ทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ เป็นพื้นที่เป้าหมายที่สถาบันพระพุทธศาสนา และรัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อเป็นการส่งเสริมบทบาทครูพระสอนศีลธรรม และเป็นการให้ขวัญกำลังใจของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนอีกด้วย จะทำให้สังคมจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และแนวทางแก้ไขปัญหาต่อสังคมไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้นเรียน

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสารชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากหนังสือตำรา วารสาร เอกสารต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์ สารสนเทศอื่นๆ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับเกี่ยวกับความคิดเห็น

ของนักเรียนตอบหาทศครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยศึกษา ๓ ด้าน ได้แก่ ๑. ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ๒. ด้านสื่อการเรียนการสอน ๓. ด้านการวัดผลและประเมินผล

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๓ เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำนวน ๑,๓๕๑ คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐๒ คน โดยอธิบายเป็นตารางที่ ๑.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑.๑

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๔๕๕	๘๐
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๔๖๒	๑๑๓
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๔๓๐	๑๐๙
รวม	๑,๓๕๑	๓๐๒

๑.๓.๓ ด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต ๑ ประกอบด้วย

๑. โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต ๑

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๓ ถึงเดือน มีนาคม ๒๕๕๔

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ เพื่อทราบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตอบหาทศของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตการศึกษา ๓ กรุงเทพมหานคร เขต ๑

๑.๔.๒ เพื่อศึกษาข้อเสนอของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตอบหาทศของครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ นักเรียนมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนต่างกัน

๑.๕.๒ นักเรียนมีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนต่างกัน

๑.๕.๓ นักเรียนที่วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดต่อบทบาทของครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนต่างกัน

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกที่ดีและไม่ดีซึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตาม องค์ประกอบ ๓ ด้าน คือ ๑. องค์ประกอบด้านความรู้ ๒. ด้านความรู้สึก และ ๓. ด้านพฤติกรรม หรือการกระทำ

๑.๖.๒ นักเรียน หมายถึง ผู้กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียน เขตการศึกษา ๓ กรุงเทพมหานคร

๑.๖.๓ ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน หมายถึง พระสงฆ์ที่เข้าไปสอน วิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ทราบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อบทบาทของครู พระสอนศีลธรรมโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑

๑.๗.๒ ได้ทราบข้อเสนอของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อบทบาทของครูพระ สอนศีลธรรม เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑